

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК
ДО ВИДАННЯ «БІБЛІОТЕКА В ІСТОРИЧНОМУ ПРОСТОРІ
ТРЬОХ ЕПОХ. ДО 125-РІЧЧЯ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА»

Харків 2013

УДК 027:94(477.54)(01)
ББК 78.33(4УКР – 4ХАР)я1
І 51

Укладачі: Валентина Олександрівна Ярошик,
заслужений працівник культури України,
Світлана Михайлівна Миценко

Іменний покажчик до видання «Бібліотека в історичному просторі трьох епох. До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка» / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад.: В. О. Ярошик, С. М. Миценко]. – Харків, 2013. – 38 с.

До покажчика включені всі прізвища, що згадуються у тексті видання «Бібліотека в історичному просторі трьох епох. До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка».

Редактор С.М. Миценко

Відповідальний за випуск В. Д. Ракитянська,
заслужений працівник культури України

© Харківська державна наукова
бібліотека ім. В. Г. Короленка, 2013

ПЕРЕДМОВА

У 2011 році виповнилося 125 років від дня відкриття Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. З цієї нагоди її працівниками створено збірник нарисів *«Бібліотека в історичному просторі трьох епох»*. Це популярне видання по-новому висвітлює історію книгозбірні протягом часу існування, містить багато цікавих ілюстрацій. З приводу виходу книги були отримані численні схвальні відгуки, громадськість високо оцінила видання.

У нарисах згадуються майже 600 прізвищ засновників Харківської громадської бібліотеки, її працівників, діячів науки і культури України та зарубіжжя, які відвідували Бібліотеку або іншим чином були пов'язані з нею, авторів книг, про які йдеться в нарисах, тощо. Отже, створення іменного покажчика, який знагодиться не тільки фахівцям бібліотечної справи, а й усім, хто цікавиться історією культури, є доцільним.

До покажчика включені всі прізвища, що згадуються в нарисах. Під час укладання покажчика були виявлені деякі неточності або розбіжності в написанні прізвищ та ініціалів. У таких випадках до прізвища додані коментарі укладачів. Якщо імена та по батькові осіб у тексті відсутні, укладачі по можливості встановили їх за довідковими джерелами.

Посилання в покажчику зроблені до сторінок, на яких згадується особа. Роки, позначені поряд з деякими прізвищами, означають час роботи особи в Бібліотеці. Якщо нарис доповнений фотографією особи, це позначено (з фото), якщо в нарисі міститься лише фото, позначено (фото).

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

до видання *«Бібліотека в історичному просторі трьох епох. До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка . Нариси. Ювілейне видання. – Х.: РА «ІРІС», 2011. – 240 с.»*

Адлер Альфред, *австрійський психолог* **211**

Айхінгер Ільзе, *австрійська письменниця* **211**

Аксенко О. О., *читач ХДНБ, винахідник, кандидат технічних наук* **189(фото)**

Алексєєнко Михайло Мартинович, *ректор Харківського університету* **49 (з фото), 73** (у тексті Алексєєнко – від російського варіанту прізвища)

Алксніс Леонтина Робертівна, *читач та член клубу «Краєзнавець» при ХДНБ* **163**

Алчевська Христина Данилівна, *одна з ініціаторів відкриття ХГБ, український педагог, ентузіаст народної освіти, публіцист, благодійник* **31, 36 (з фото) – 37, 43, 47, 53, 64**

Алчевський Олексій Кирилович, *банкiр, промисловець та меценат* **36**

Амвросій, *єпископ Пензенський і Саранський* **8**

Амвросій, *єпископ Медіоланський і Міланський* **203**

Анахіна Людмила Володимирівна, *працівниця ХДНБ (1919 – 1956)* **156, 157**

Ангут-Фрам Регіна, *завідуюча бібліотекою німецького культурного центру «Гете – Інститут в Україні»* **213 (фото)**

Андрєєв Леонід Миколайович, *російський письменник* **139**

Андрієвський Сергій Аркадійович, виступав з лекціями на користь ХГБ, російський поет, літературний критик **48**

Анреп Василь Костянтинівич, попечитель Харківського навчального округу, благодійник **47, 49**

Антоконенко Михайло Іванович, член Правління ХГБ, член Російського товариства бібліотекознавства **55**

Антоненко-Давидович Борис Дмитрович, український письменник **144**

Антонов, писар, бібліотекар першої публічної бібліотеки у Харкові, згодом столоначальник Дворянських депутатських зборів **14**

Антонов, чиновник з особливих доручень при Харківському охоронному відділенні **90**

Антонова Вікторія Ростиславівна, завідувача сектором відділу «Україніка» ХДНБ, автор нарису **94**

Антонович Роман Миколайович, український письменник **141**

Арнд Оттілія, виступала в ХДНБ, німецька письменниця, **213 (фото)**

Артман Ханс Карл, австрійський письменник та діяч культури **211**

Атаманюк Василь Іванович, український літературознавець, письменник **144**

Ахматова Анна Андріївна, російський поет **125, 126, 142**

Багалій Дмитро Іванович, один із засновників ХГБ, український учений-історик, громадський діяч, **20 (з фото), 24 (з фото пам'ятника), 25, 26, 27, 29, 36, 39, 41, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 58, 60, 62, 64, 65, 68, 72, 73, 84 – 85, 87, 90, 118**

Багалій-Татаринова Ольга Дмитрівна, науковий співробітник Бібліотеки у 1930-х роках **105, 112, 134** (фото серед працівників консультативного відділу), **136**

Багрянний Іван, український письменник та політичний діяч **210**

Бажан Микола, український поет **159, 160**

Байков Матвій Андрійович, професор Харківського університету **13**

Балакірев Милій Олексійович, російський композитор **32, 53**

Баландюк Ф. А., ветеран Великої Вітчизняної війни, який повернув до Бібліотеки книгу, втрачену під час війни **159**

Балащенко Олег Володимирович, завідувачий сектором відділу зберігання фондів ХДНБ (1930 – 1941, 1946 – 1981) **167**

Баллін Микола Петрович, один із засновників ХГБ, громадський діяч, видавець, книготорговець, працював помічником бібліотекаря в Харківському університеті **37, 38** (з фото)

Бантюков Євген Миколайович, читач ХДНБ, винахідник **189** (фото)

Барабашов Микола Павлович, астроном, академік АН УРСР **99**

Барбюс Анрі, французький письменник **105**

Барка Василь, український письменник **210**

Барабашов В'ячеслав Андрійович, український композитор, педагог **205**

Барановський М. див. Туган-Барановський М.

Барток Бела, виступав у ХГБ, угорський композитор, піаніст **48**

Бах Йоганн Себастьян, німецький композитор **213**

Бахман Інгеборг, австрійська письменниця **211**

Безкровний К. А., власник книгарні в Харкові **79**

Безобразов Володимир Павлович, сенатор, академік, благодійник **47**

Бекетов Микола Миколайович, очолював комітет засновників ХГБ, деякий час був членом першого Правління, професор Харківського університету, **37, 40, 46, 60, 61(з фото) – 62**

Бекетов Олексій Миколайович, автор проекту будівлі ХГБ, український архітектор, академік **62, 73 (з фото), 74, 75, 78, 79, 80, 81, 112, 168, 192**

Белен де Баллю Яків Якович, перший бібліотекар Харківського університету, професор грецької і французької словесності **10**

Белицький Карл Якович, член Правління ХГБ, директор 3-ї харківської гімназії **40, 60**

Бехтерев Володимир Михайлович, радянський психіатр, академік **99**
(у тексті помилково Бехтерев)

Беляєв М. П., видавець і продавець нотних видань **32, 205**

Биковський, власник довідкової контори в Харкові **14**

Бич-Лубенський Костянтин Михайлович (Романович?), член комісії, яка керувала українським відділом ХГБ **53**

Білецький Олександр Іванович, український літературознавець, академік, науковий консультант ХДНБ **119 (з фото), 120 (фото), 172**

Біркін, помічник пристава **90**

Бірюкови, родина бібліофілів **17**

Блинець Віктор Семенович, український поет, автор переказу українською мовою «Повісті минулих літ» **8**

Блок Олександр Олександрович, російський поет **126**

Бобинський Василь Петрович, радянський політичний діяч **144**

Богатирьов О. В., читач ХДНБ **193**

Богданов Ф. Ф., власник заводу **74**

- Богданов Федір Федорович, композитор, дирижер **206**
- Бондаренко Ольга Тимофіївна, працівниця ХДНБ (1945 – 1986), бібліограф, поет **130(з фото) 131, 167**
- Борисенко Надія Петрівна, завідувача відділом наукової організації і використання основного фонду ХДНБ, автор нарису **138**
- Борисов Валентин Тихонович, радянський композитор **205**
- Борович Борис Осипович, завідуючий консультаційно-бібліографічним відділом Бібліотеки (1920 – 1931), репресований і страчений у 1938 р. **101, 108, 111, 112, 132 – 137 (фото серед працівників відділу)**
- Боровський Б. див. Борович Б.
- Бородін Олександр Порфирійович, російський композитор та вчений-хімік **32**
- Брандт Олександр Федорович, професор Харківського університету і Харківського ветеринарного інституту, благодійник **47, 48**
- Брант Себастьян, німецький письменник **203**
- Брежнєв Леонід Ілліч, політичний діяч СРСР **174**
- Бугримова Ірина Миколаївна, артистка радянського цирку **105**
- Буджедра Рашид, французький письменник **216**
- Бузескул Владислав Петрович, виступав з лекціями в ХГБ, професор історії Харківського університету, **48**
- Буланий Іван Тихонович, заступник міністра культури УРСР **186**
- Булаховський Леонід Арсенович, український лінгвіст, академік, науковий консультант ХДНБ **119**
- Булгаков Іван Омелянович, член ХГБ, учасник зборів з приводу подій 1905 р. **83**

Бунге Микола Християнович, державний діяч, голова комітету міністрів Росії, благодійник **46** (у тексті ініціали Н. Х. – від російського варіанту імені)

Бунін Іван Олексійович, російський письменник **125, 139**

Буревій Костянтин Степанович, український письменник **139**

Бурчина Тетяна Михайлівна, завідувача німецьким читальним залом ХДНБ **213 (фото)**

Бурлюк Давид Давидович, виступав у ХГБ, російський поет і художник, **48**

Вайс Георг, надзвичайний і повноважний посол Австрійської республіки в Україні (1992 – 1997) **211** (у виданні помилково ініціал – Й.)

Васильєв Микола Васильович, архітектор **70**

Васильєва Галина Олександрівна, літературознавець, працівниця відділу стародруків, рідкісних видань і рукописів **123**

Ващук Роман, посол-радник посольства Канади в Україні **210**

Вебер С. Ф., віце-директор департаменту Державного казначейства Росії **49**

Вейцман Юрій Аронович, автор проекту реконструкції ХДНБ, архітектор **192**

Вексельман Белла Іллівна, завідувача методичним відділом ХДНБ (1944 – 1951) **167**

Величко Віктор Валер'янович, брав участь у будівництві ХГБ, архітектор харківського навчального округу та Харківського університету **74**

- Венднагель, німецький офіцер, керівник робочої групи оперативного штабу Розенберга у Харкові під час Великої Вітчизняної війни **153, 155, 156**
- Вересаєв Вікентій Вікентійович, російський письменник **120**
- Верховська А. М., одна з перших добровільних працівниць ХГБ **41**
- Винниченко Володимир Кирилович, український письменник **102, 210**
- Вишня Остап, український письменник **4, 144**
- Вільд Генріх Іванович, дарував книги ХГБ, академік, почесний член Петербурзької АН **47**
- Вінтер Г., німецький офіцер під час Великої Вітчизняної війни **153**
- Вітте Сергій Юлійович, міністр фінансів Росії **50 (з фото), 72**
- Владимиров Леонід Євстафійович, виступав з лекціями в ХГБ, професор права Харківського університету **48**
- Влизько Олекса, український письменник **139**
- Вовк Любов Іллівна, працівниця ХДНБ (1933 – 1960) **151**
- Возненко П., журналіст газети «Вечірній Харків» **194**
- Волковиська Р. Р., працівник консультаційно-бібліографічного відділу Бібліотеки в 1920 – 1930 роках **136**
- Волобуєв Михайло Симонович, український економіст **144**
- Вольтер (Марі Франсуа Аруе), французький просвітитель **13**
- Воронець Євстафій Миколайович, входив (можливо) до комітету засновників ХГБ, богослов, православний публіцист **38**
- Вульф Вірджинія, англійська письменниця **215**
- Вьорляйн Інга, член Товариства побратимства міст Нюрнберг та Харків **213**

Габель, польська родина, тісно пов'язана з діяльністю ХГБ ХДНБ протягом багатьох років **116 – 117**

Габель Августина Станіславівна, працівниця робітничого філіалу ХГБ (1893 – 1903) **117(з фото)**

Габель Маргарита Орестівна, літературознавець, працівник Бібліотеки (1920 – 1941, 1944 – 1949) **85, 116 (з фото), 119, 120, 122, 123, 127, 135, 167, 169**

Габель Орест Мартинович, член Правління ХГБ **45, 83, 84, 91 (з фото), 116**

Габель Орест-Октавіан див. Габель О. М.

Гаврилова Олена Василівна, працівниця ХДНБ під час Великої Вітчизняної війни **151, 160**

Гайдар Аркадій Петрович, радянський письменник **105**

Гайкен Ебергард, посол Федеративної Республіки Німеччини в Україні **211**

Гамзе Еммануїл Львович, архітектор проекту добудови книгосховища в 1927 р. **81**

Гассельбринк Валерій Орестович, завідуючий іноземним відділом Бібліотеки в 1920 – 1930 роках **105**

Георгій Михайлович, дарував книги ХГБ, Великий князь **46**

Гессе-Вартег Ернст, австрійський мандрівник, письменник **180**

Гете Йоганн Вольфганг, німецький поет **172**

Гілельс Еміль Григорович, радянський піаніст **206**

Гімпель Александер, науковий співробітник Берлінської бібліотеки **151**

- Гіршман Леонард Леопольдович, лікар-офтальмолог **207**
- Гіршман Ю. О., дружина Л. Л. Гіршмана **207**
- Глазунов, московський купець, благодійник **13**
- Глазунов Олександр Костянтинович, російський композитор **32**
- Глієр Рейнгольд Морицевич, виступав у ХГБ з концертами, російський композитор **48**
- Глінка Михайло Іванович, російський композитор **205**
- Гмиря Борис Романович, український оперний і камерний співак, народний артист СРСР **105**
- Гоголь Микола Васильович, російський письменник **172**
- Голенищев-Кутузов Іван Тимофійович, міський голова Харкова **49**
- Гончаров В. А., учасник перших зборів засновників ХГБ, студент-медик Харківського університету **37**
- Гончаров Іван Олександрович, російський письменник **139**
- Гончарова Інна Сергіївна, завідувача відділом патентів (1947 – 1968), заступник директора ХДНБ з наукової роботи (1969 – 1976) **124, 183 (фото), 185**
- Горбачов Михайло Сергійович, політичний діяч СРСР **174**
- Гордєєв Петро Андрійович, член комітету засновників ХГБ (1894 – 1903), професор Ветеринарного інституту **37**
- Гордєєнко Єгор Степанович, член першого Правління ХГБ (1886 – 1887), доктор медичних наук, професор, **41**
- Горохов, житель Змієва, благодійник **13**
- Горілий Василь Олексійович, завідувачий відділом комплектування ХДНБ у 1930-х роках **119 (фото), 120**

- Горький Максим, *радянський письменник* **112**
- Гофф Інна, *радянська письменниця* **116**
- Грасс Гюнтер, *німецький художник та письменник* **213**
- Гредескул Микола Андрійович, *член Правління ХГБ, професор права Харківського університету* **43 (з фото), 47, 88**
- Гречанинов Олександр Тихонович, *дарував ноти ХГБ, російський композитор* **205, 206**
- Грибосдов Олександр Сергійович, *російський письменник* **13**
- Грот Яків Карлович, *дарував книги ХГБ, академік Петербурзької АН* **47**
- Грузинцев Олексій Петрович, *член та голова Правління ХГБ, професор фізики та математики Харківського університету* **40 (з фото), 45, 63(з фото) – 64, 91**
- Гумільов Микола Степанович, *російський поет* **127**
- Гуров Олександр Васильович, *професор геології Харківського університету* **73**
- Гурський Олексій Опанасович, *один з ініціаторів створення ХГБ, член першого Правління, деякий час секретар Правління, чиновник Першого товариства взаємного кредиту* **36, 37, 39, 40, 60, 64**
- Гурченко Людмила Марківна, *актриса* **167**
- Гурченко Марко Гаврилович, *працівник ХДНБ у 1940-х роках* **167 (фото)**
- Гутенберг Іоганн, *винахідник книгодрукування* **203, 204**
- Гутхейль Олександр Борисович, *видавець нот* **205**
- Гюго Віктор, *французький письменник* **215**

Давидов М., губернатор Курської губернії, благодійник **13**

Давидович Б. див. Антоненко-Давидович Б.

Даневська Варвара Павлівна, член Правління ХГБ **44 (з фото)**

Даневський Всеволод Пійович, член Правління ХГБ, виступав з лекціями у Бібліотеці, професор права Харківського університету **48**

Данилевський Василь Якович, член Правління ХГБ (1893 – 1903), один з організаторів «дешевого абонементу», фізіолог, засновник Харківського жіночого медичного інституту, академік АН УРСР **43, 44 (з фото), 45, 48**

Данилевський Григорій Петрович, український і російський письменник **12, 14**

Двигубський Максим Андрійович, член ревізійної комісії ХГБ, гласний харківської міської Думи **40**

Декарт Рене, французький філософ, математик, фізик **139**

Дмитриченко Інна Володимирівна, завідувача відділом інформаційно-бібліографічної роботи ХДНБ, автор нарису **132**

Дмитрієв, директор департаменту Державного казначейства **49**

Джунковський Василь Якович, ректор Харківського університету **10**

Державін Гаврило Романович, російський поет **13**

Деревицький Олексій Миколайович, професор Харківського університету **48** (у тексті ініцали А. Н. – від російського варіанту імені та по батькові)

Добролюбов Микола Олександрович, російський літературний критик **116**

Довгань К., автор книги про Б. О. Боровича **136**

- Довженко Олександр Петрович, український письменник, радянський кінорежисер, народний артист РСФСР **105**
- Дойл Артур Конан, англійський письменник **139**
- Долинська Є. Ф., працівниця ХДНБ у 1940-х роках **151**
- Домонтович Віктор, український письменник, літературний критик **210**
- Донської Володимир Самійлович, керував розробкою проекту реконструкції ХДНБ у 1969 р., архітектор **192**
- Донцов Дмитро Іванович, український літературний критик **144**
- Дорошенко Сергій Іванович, професор Харківського національного педагогічного інституту ім. Г. С. Сковороди **124**
- Досвітний Олесь, український письменник **144**
- Достоевський Федір Михайлович, російський письменник **139, 140, 215**
- Драгоміров Михайло Іванович, дарував книги ХГБ, командувач військами Київського військового округу **47** (за іншими відомостями – Драгомиров)
- Дражевська Любов Артемівна, літературознавець **149**
- Драйзер Теодор, американський письменник **105**
- Дудник Л. І., брав участь у розробці проекту реконструкції ХДНБ, інженер-сантехнік **192**
- Дунаєвський Ісаак Йосипович, радянський композитор **147, 205**
- Дунаєвський Л. М., читач ХДНБ, винахідник **189 (фото)**
- Дурново Іван Миколайович, міністр внутрішніх справ Росії **49**
- Дюрер Альбрехт, німецький живописець та графік **203**
- Евентов Аркадій Маркович, автор книги про ХДНБ 162, 165, 166**
- Едельберг, власник приватної публічної бібліотеки у Харкові **17**

Елштейн, журналіст **111**

Євреїнов Г. А., дарував книги ХГБ, заступник міністра шляхів сполучення Росії **47**

Єлнек Ельфріде, австрійська письменниця **211**

Єпіфаній (Тихорський), єпископ Белгородський **8**

Єсенін Сергій Олександрович, російський поет **105**

Єфименко Петро Савич, український історик та етнограф **46 (з фото), 47**

Єфимович Лідія Єгорівна (Георгіївна), працівниця «дешевого» (народного) абонементу ХГБ **43**

Жолтовський Павло Миколайович, український мистецтвознавець **204**

Заграничний Зіновій Давидович, український композитор, педагог **205**

Загурський Леонід Миколайович, виступав з лекціями в ХГБ, професор права Харківського університету **48** (у тексті за іншими відомостями ініціали – М. М.)

Зайчик Марко Рафаїлович, завідуючий відділом обробки та систематизації літератури ХДНБ (1941, 1947 – 1975) **167, 168**

Закревський Арсеній Андрійович, міністр внутрішніх справ Росії **12**

Заліпко, завідуючий групою комплектування ХДНБ **140**

Здобнов Микола Васильович, бібліограф, книгознавець **51**

Зенкевич О., учасник перших зборів засновників ХГБ, студент Ветеринарного інституту **37**

Зібер, попечитель нічліжного притулку **18**

Зінов'єв Георгій Євсейович, радянський політичний і державний діяч **142**

Зінов'єв Павло Васильович, попечитель Харківського навчального округу
15

Знаменська Ірина Василівна, працівниця відділу стародруків, рідкісних видань і рукописів (1944 – 1973), філолог, бібліограф і поет **123, 124, 125 (з фото) – 130 (фото), 167**

Знаменська Тетяна Всеволодівна, працівниця ХДНБ, донька І. В. Шашкової-Знаменської **124, 130 (з фото)**

Знобішин, харківський міщанин, благодійник **13**

Зойфер Юра, австрійський драматург і поет **211**

Зубашев Юхим Лук'янович, член Правління ХГБ (1893 – 1900), деякий час очолював будівельну комісію, професор Технологічного інституту **73**
(у виданні за іншими відомостями ініціали – Й. Л)

Іваненко О. І., радянський політичний діяч **177**

Іваницький Олексій Михайлович, відомий харківський фотограф **75, 76**

Іванов, учасник перших зборів засновників ХГБ, учитель гімназії **37**

Іванова Ганна, один з авторів пам'ятника Д. І. Багалію у Харкові, скульптор **24**

Іздиківський Владислав Леонович, нотовидавець **205**

Іксуль фон Гільденбандт Олександр Олександрович, губернатор Харківської губернії **39 (з фото), 49**

Ільченко Олександр Єлисейович, український письменник **160, 161**

Інокентій, освятив будівлю ХГБ, єпископ Сумський **50**

Іозефович Олександр Олександрович, бібліофіл, видавець газети «Южный край» **17**

Ірчан Мирослав, український письменник **144**

Істоміна Вікторія Владиславівна, завідувача відділом літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків ХДНБ, автор нарису **210**

Каганов Ісаак Якович, працював у ХДНБ у різні роки, книгознавець, літературознавець, викладач Харківського бібліотечного інституту **124**

Кадлубовський Арсеній Петрович, брав участь в організації відділу рукописів ХГБ, секретар історико-філологічного факультету Харківського університету **55 (фото), 56**

Калеко Маша, німецький поет **214 (фото)**

Каменський Василь Васильович, виступав у ХГБ, російський поет **48**

Кант Іммануїл, німецький філософ **139**

Капустіна Наталя Іванівна, завідувача науково-дослідним відділом бібліотекознавства і бібліографознавства ХДНБ, співавтор нарису **218**

Каразін Василь Назарович, засновник Харківського університету **10, 13**

Карпенко-Карий Іван Карпович, український драматург **143**

Касперов Василь Іванович, член першого Правління ХГБ, економіст, активний діяч Харківського товариства грамотності **37, 39, 40, 60, 62 – 63**

Кафка Франц, австрійський письменник **211, 215**

Каховський Михайло Іванович, губернатор Харківської губернії **12**

Кашинцев, харківський міщанин, благодійник **13**

- Квітка Андрій Федорович, *предводитель харківського губернського дворянства* **12, 13**
- Квітка Григорій Федорович, *український письменник* **12, 13**
- Кирпичников Олександр Іванович, *член першого Правління ХГБ, професор Харківського університету* **37, 39 (з фото)**
- Кирпичов Віктор Львович, *член першого Правління ХГБ, директор Харківського технологічного інституту* **40, 46, 60, 66(з фото)**
- Кіров Сергій Миронович, *радянський політичний діяч* **142**
- Клебанов Дмитро Львович, *український композитор* **205**
- Клен Юрій, *український письменник* **210**
- Ключинський П. Ф., *інженер* **18**
- Клявіна Ганна Данилівна, *працівниця ХДНБ (1939 - 1948), разом з колегами рятувала книги під час Великої Вітчизняної війни* **151**
- Ковалевський М., *предводитель харківського дворянства* **13**
- Колесник Павло Степанович, *український літературознавець* **144**
- Коляда Микола Терентійович, *український композитор* **205** (у тексті ініціали Н. Т. – від російського варіанту імені)
- Комаров Аполлон Петрович, *член Правління ХГБ (1895 – 1918), професор Технологічного інституту* **73, 74**
- Комісаржевська Віра Федорівна, *виступала в ХГБ, російська актриса* **48 (фото)**
- Конан Дойль див. Дойл А.К.
- Кононенко Г. М., *брав участь у розробці проекту реконструкції ХДНБ, інженер-конструктор* **192**
- Констант Поль, *французька письменниця* **216**

Копрос Л. П., *читач ХДНБ* **176**

Короленко Володимир Галактіонович, *російський письменник* **88, 98**
(портрет), **172**

Копиленко Олександр Іванович, *український письменник* **102** (у виданні помилково О. Короленко)

Корнієнко Марія Євгеніївна, *працівниця науково-методичного відділу ХДНБ, автор нарису* **30**

Корсаков М. А. *див. Римський-Корсаков М. А.*

Косинка Григорій, *український письменник* **139**

Косицин А. В., *читач ХДНБ, студент* **194**

Костянтин Костянтинович, *Великий князь* **53**

Коцюбинський Михайло Михайлович, *український письменник* **172**

Кравченко І. Г., *голова Українського республіканського комітету профспілок культури* **179 (фото)**

Кратіров Іоанн Олександрович, *член Правління ХГБ, ректор Харківської духовної семінарії* **40, 60, 67**

Кронеберг Іван Якович, *ректор Харківського університету* **12**

Кропивницький Марко Лукич, *український драматург, актор, режисер* **48 (фото)**

Крупський Микола Костянтинович, *член-кореспондент Української академії сільськогосподарських наук* **178** (у тексті ініціали Н К. – від російського варіанту імені)

Крушельницький Антон Владиславович, *український письменник, літературознавець* **139**

Кубланівський О. М., *директор ХДНБ (1930–1933)* **110**

Кулік Е., *редактор* **144**

Кумач В. І. *див.* Лебедєв-Кумач В.І.

Куніч Олена Петрівна, *завідуюча науково-методичним відділом ХДНБ, автор нарису* **60**

Кутузов І. Т. *див.* Голенищев-Кутузов І. Г.

Куликовський Д. М. *див.* Овсянико-Куликовський Д. М.

Кюї Цезар Антонович, *дарував ноти ХГБ, російський композитор та музичний критик* **205**

Кюнсберг Еберхард фон, *німецький офіцер під час Великої Вітчизняної війни* **150, 159**

Лагермарк Герман Іванович, *ректор Харківського університету* **49 (з фото)**

Лазарєва М. Ф., *одна з перших добровільних працівниць ХГБ* **41**

Лакомський Віктор Йосипович, *автор книги «Газы в чугунах» (у тексті ініціали В. І. – від російського варіанту по батькові)* **184**

Лашкевич Валер'ян Григорович, *дарував книги ХГБ, професор медицини Харківського університету* **47**

Лебедєв В., *автор збірки пісень, священик* **206**

Лебедєв-Кумач Василь Іванович, *радянський поет* **147**

Леваковський Михайло Федорович, *член першого Правління ХГБ* **40, 60**

Левандовська О. М., *завідуюча фінальним відділенням ХГБ* **90**

Лейбфрейд Юрій Маркович, *курирував добудову книгосховища ХГБ у 1927 р., старший інженер товариства «Укрпайбуд»* **81**

Лейбфрейд Олександр Юрійович, академік архітектури, історик архітектури Харкова, краєзнавець **8, 191**

Ленін Володимір Ілліч, радянський політичний діяч **108, 139, 175, 176, 177, 179**

Леонардо да Вінчі, видатний італійський учений, дослідник, винахідник, художник, архітектор, інженер **120**

Лермонтов Михайло Юрійович, російський поет **148**

Лесков Микола Семенович, російський письменник **139**

Лисенко Микола Віталійович, український композитор **32, 53**

Лисогоров Михайло, автор щоденника, що зберігається у фондах ХДНБ **146**

Лілієнфельд-Тоаль фон Павло Федорович, дарував книги ХГБ, сенатор **47**

Ломакін, купець, власник будинку, в якому деякий час знаходилась ХГБ **70**

Лопухін Іван Володимирович, сенатор **9**

Лосієвський Ігор Якович, завідувачий науково-дослідним відділом книгознавства, колекції рідкісних видань і рукописів, доктор філологічних наук, професор, заслужений працівник культури України, автор нарисів **82, 116, 146, 164**

Маєвський А. В., автор щоденника, що зберігається в ХДНБ, харківський учитель **86, 88**

Майкапар Самуїл Мойсейович, дарував ноти ХДНБ, радянський композитор **205**

Макаревський Олексій Миколайович, учасник перших зборів засновників ХГБ, студент Ветеринарного інституту, згодом професор **37**

Максимович Михайло Олександрович, український та російський учений-
енциклопедист **13**

Максимович Олександр Петрович, російський картограф **206** (у тексті за
іншими відомостями ініціали – О. І.)

Малець Тетяна Іванівна, працівниця ХДНБ (1926 – 1969), з 1939 р. – відділу
комплектування **141, 151, 157**

Мандельштам Осип, російський поет **105, 125, 138**

Мартінова Євдокія Олександрівна, керівник дитячого відділу ХГБ,
працівниця ХДНБ (1916 – 1957), головний бібліотекар (1930 – 1957) **57**
(у тексті за іншими відомостями ініціали – О. О.) **151, 156, 157, 167**

Мартін Ле Коз, французька письменниця **216 (фото)**

Марченко Ганна Василівна, працівниця ХДНБ (1935 – 1959) **151**

Маслов Михайло Олексійович, член Правління ХГБ, працював у відділі
рукописів, приват-доцент Харківського університету **55 (з фото), 56**

Матвєєвич М., укладач збірки хорів, священик **206**

Мах Ернест, австрійський фізик та філософ-ідеаліст **139**

Маяковський Володимир Володимирович, виступав у ХГБ, радянський
поет **48, 105, 126**

Мейтус Юлій Сергійович, український композитор **205**

Мент, бібліотекар відділу іноземної літератури у 1930-х роках **140**

Мережковський Дмитро Сергійович, російський письменник **127**

Метлеркамф фон, директор училищ Харківської губернії **13, 14**

Мечников Ілля Ілліч, російський учений-біолог **169** (у тексті помилково
Мечніков)

Микола II, Імператор Всеросійський **62, 72**

Миклашевський Йосип Михайлович, завідувач науково-музичним відділом у 1930-х роках, музикознавець **106**

Микола Михайлович, дарував книги ХГБ, Великий князь **46**

Мирошнікова Валентина Валентинівна, заступник директора ХДНБ з наукової роботи, заслужений працівник культури України, автор нарисів **174, 200, 218**

Михаловський (Михайловський) Болеслав Георгійович, харківський архітектор **68**

Міккелссон Крістер, надзвичайний і повноважний посол Фінляндії в Україні **216, 217 (фото)**

Міллер Дмитро Петрович, український історик, краєзнавець, співавтор монографії «История города Харькова за 250 лет его существования (1655 – 1905)» **20, 27, 39, 65**

Мірошніченко Григорій Андрійович, директор ХДНБ (1949 – 1969), заслужений працівник культури УРСР **172, 173 (фото з колективом)**

Міттеран Франсуа, президент Франції **200**

Міхновський Микола Іванович, член комісії, яка керувала українським відділом ХГБ **53**

Мозговий Анатолій Іванович, директор Будинку Нюрнберга у Харкові **213 (фото)**

Мокроус Павло Гнатович, працівник ХГБ, укладач першого і єдиного в Росії «Каталогу книжок українською мовою Харківської громадської бібліотеки» **53**

Молотов В'ячеслав Михайлович, радянський політичний діяч **162**

Мольєр (Жан Батист Поклен), французький драматург, актор **13**

Мор Томас, *англійський гуманіст, державний діяч і письменник* **120**

Мордвінов Микола Семенович, *російський державний і громадський діяч, адмірал* **12**

Мотузков Антон, *міський голова Харкова* **13**

Мягкая Марія Петрівна, *працівниця ХДНБ у 1940–1960 роках* **151**

Набоков Володимир Володимирович, *російський і американський письменник* **215**

Нахабін Володимир Миколайович, *український композитор* **205**

Нейгауз Генріх Густавович, *виступав у ХГБ, російський піаніст* **48**

Немировський Олександр Якович, *член Правління ХГБ, входив до складу колективу «3 розряду»* **43** (за іншими відомостями прізвище – Немеровський, у тексті ініціали А. Я. – від російського варіанту імені)

Нікітіна О. І., *працівниця ХДНБ у 1940-х роках* **167**

Нікуліна С. І., *одна із перших добровільних працівниць ХГБ* **41**

Ніцше Фрідріх, *німецький філософ* **180**

Новикова В. О., *працівниця ХДНБ у 1940-х роках* **151**

Оббаріуси, *подарували ХДНБ Біблію, видану 1475 р., батько та син* **204**

Овсянко-Куликовський Дмитро Миколайович, *виступав у ХГБ з лекціями, професор Харківського університету, український мовознавець і літературознавець, історик культури* **48**

Огієнко Іван Іванович, *український учений, політичний і церковний діяч, митрополит Іларіон* **210**

Одарченко Микола Пилипович, член першого Правління ХГБ, директор 2-ї харківської чоловічої гімназії **40, 60** (у виданні ініціали Н. Ф. – від російського варіанту імені та по батькові)

Олександр І, Імператор Всеросійський **70**

Олександр III, подарував ХГБ наукові видання, Імператор Всеросійський **46 (фото)**

Олександр (Федоровський), член Правління ХГБ, брав участь в освяченні будівлі Бібліотеки, протоієрей, **41, 50**

Омеляненко Анастасія Олександрівна, працівниця ХДНБ (1905 – 1956) **159, 167** (у тексті за іншими відомостями ініціали – О. О.)

Орлов І., учасник перших зборів засновників ХГБ, студент Ветеринарного інституту **37**

Островська С. Л., брала участь у розробці проекту реконструкції ХДНБ, інженер-сантехнік **192**

Островський Олександр Миколайович, російський драматург **169**

Павловський Федір Андрійович, член Правління ХГБ (1885 – 1902), гласний Харківської міської думи **40, 47, 50, 60, 63, 64**

Палладін Олександр Володимирович, радянський біохімік **99**

Панченко Є. О., працівник ХДНБ у 1940-х роках **151, 156**

Пастернак Борис Леонідович, російський письменник **126, 130**

Патоков Валерій Валер'янович, член Правління ХГБ **83**

Пензев П. І., читач ХДНБ **176**

Петров Олександр Іванович, губернатор Харківської губернії **49**
(у тексті ініціали А. И. – в цитаті російською мовою)

- Пилипенко Сергій Володимирович, український письменник **139**
- Пильчиков Микола Дмитрович, виступав з лекціями в ХГБ, професор фізики Харківського та Одеського університетів, Харківського технологічного інституту **48** (у тексті ініціали помилково – Д. М.)
- Писарєв Дмитро Іванович, російський літературний критик **116**
- Підмогильний Валер'ян Петрович, український письменник **144**
- Підгурський Станіслав Карлович, член Правління ХГБ (1889 – 1903), член будівельного комітету **74**
- Пілсудський Юзеф, політичний діяч, маршал Польщі **204**
- Пінто Михайло Михайлович, член Правління ХГБ **55**
- Платон, давньогрецький філософ **139**
- Платонов Андрій Платонович, російський письменник **142**
- Плужник Євген Павлович, український письменник **144**
- По Едгар Аллан, американський письменник **215**
- Погорелко Олександр Костянтинівич, міський голова Харкова **49** (з фото)
- Полуєхтов Дмитро Микитович, член першого Правління ХГБ, лікар **40, 60**
- Полянська Надія Іванівна, завідувача відділом «Україніка», заслужений працівник культури України, автор нарису **8**
- Понаріна Ніна Іванівна, працівниця консультаційно-бібліографічного відділу в 1930-х роках **136** (у тексті за іншими відомостями прізвище – Панаріна)
- Приступа Дмитро Кіндратович, працівник ХДНБ (1904 – 1952) **151**
- Прозоровська О. І., працівниця ХДНБ у 1920 – 1930-х роках **108**

Прохорова Віра Григорівна, завідувача відділом науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів, заслужений працівник культури України, автор нарису **182**

Пушкін Олександр Сергійович, російський поет **13, 120, 169, 172**

Рагінський Марк Юрійович, помічник Головного обвинувача від СРСР на Нюрнберзькому процесі **162**

Расвський Аркадій Олександрович, член Правління ХГБ, директор Ветеринарного інституту **40, 60, 66(з фото) – 67**

Ракитянська Валентина Дмитрівна, директор ХДНБ з 2006 року, заслужений працівник культури України **4 (фото), 225**

Раковський Християн Георгійович, радянський політичний діяч **108**

Распопова А. М., одна з перших добровільних працівниць ХГБ **41**

Рахманінов Сергій Васильович, виступав з концертами у ХГБ, російський композитор та піаніст **48**

Репін Ілля Юхимович, російський художник **82, 98**

Ржепишевський Олександр Іванович, харківський архітектор **70**

Римський-Корсаков Микола Андрійович, російський композитор **32**

Рідний Олександр, один з авторів пам'ятника Д. І. Багалію у Харкові, скульптор **24**

Ріста Жан, французький письменник **216**

Ріттер Павло Григорович, професор Харківського університету, філолог, сходознавець, перекладач, редактор газети «Утро» **54** (у виданні за іншими відомостями ініціали – П. І.)

Ріщоні Павло Павлович, директор Харківського паровозобудівного заводу **51**

Родоський Аполлоній, давньогрецький поет **203**

Розальйон Н. О., працівник ХДНБ у 1940-х роках **151**

Розанова А. А., автор проекту металевих конструкцій для добудови ХГБ у 1927 р., інженер **81**

Розенберг Альфред, рейхсляйтер Німеччини під час Великої Вітчизняної війни **149, 153, 161**

Ріббентроп Йоахим, міністр іноземних справ Німеччини під час Великої Вітчизняної війни **150**

Роттердамський Еразм, німецький гуманіст епохи Відродження **120, 203**

Рубинський Костянтин Іванович, бібліотекар Харківського університету, бібліотекознавець, науковець **22**

Румницька Марія Іванівна, працівниця Бібліотеки (1895 – 1949), з 1917 р. – заступник директора, під час Великої Вітчизняної війни – директор **89 (з фото), 111, 119, 122, 149, 151 – 152 (з фото), 162, 164**

Руо Жан, французький письменник **216**

Русов Олександр Олександрович, український статистик та етнограф **48, 57**

Руссо Жан Жак, французький філософ **13**

Савва Володимир Іванович, працівник відділу рукописів ХГБ, засновник вищих жіночих курсів у Харкові **55 (з фото), 56**

Савицький Микола Петрович, член Правління ХГБ (1893 – 1903), член першої ревізійної комісії (1886) **38, 40**

Салтикова Марія Миколаївна, працівниця «дешевого» абонементу ХГБ (1892 – 1903) **43**

Самаріна Ольга Федорівна, працівниця ХДНБ (1928 – 1933, 1940 – 1952) **151, 156, 157**

Самойлов Сергій Миколайович, член Правління ХГБ **6**

Самчук Улас Олексійович, український письменник **210**

Сафонова Вікторія Володимирівна, завідувача сектором науково-методичного відділу ХДНБ, автор нарису **20**

Сафронов Павло Степанович, директор ХДНБ (1934 – 1941, 1943 – 1949) **112, 118, 140, 149, 165, 167, 170**

Свіфт Джонатан, англійський письменник **13**

Сегалович, консультант, працівник ХДНБ у 1930-х роках **140**

Семененко Ніна Хомівна, працівниця ХДНБ (1933 – 1985), директор – з 1970 р., заслужений працівник культури УРСР **116, 167, 194**

Семенов Микола Петрович, дарував книги ХГБ, державний діяч Росії, сенатор **47** (у виданні ініціали Н. П. – від російського варіанту імені)

Сенницький Г. Л., «тимчасовий» генерал-губернатор Харківської губернії **85**

Серебряков Михайло Михайлович, член ревізійної комісії ХГБ, заступник голови будівельної комісії **73, 91**

Седельников В. О., дослідник **125**

Симонова Анель Зинов'ївна, працівниця ХДНБ (1946 – 1952) **125 (фото)** (у тексті за іншими відомостями ініціал – Н.)

Сицянюк Йосип Семенович, член першого Правління ХГБ, приват-доцент Харківського університету, громадський діяч **40, 60, 64 (з фото)**

- Сіверянін Ігор, *виступав у ХТБ, російський поет* **48**
- Сколауде, *німецький офіцер під час Великої Вітчизняної війни* **154**
- Скрипник Микола Олексійович, *радянський політичний діяч* **110**
- Славутич Яр, *український поет, перекладач* **210**
- Слатін Ілля Ілліч, *директор Харківського музичного училища, композитор* **54**
- Смідович Н. М., *небога працівника ХДНБ С. М. Ставровського* **125**
- Смотрицький Мелетій, *книга з його автографом зберігається у ХДНБ, східнослов'янський мислитель, письменник, архієпископ* **205**
- Сокальський Володимир Іванович, *український композитор і музичний критик* **54, 206**
- Соловйов Володимир Сергійович, *російський літературний критик* **139, 140**
- Сологуб Федір Кузьмич, *виступав у ХТБ, російський письменник* **48**
- Сорокін Іларіон Никифорович, *працівник ХДНБ у 1940-х роках* **151**
- Спасович Володимир Данилович, *виступав з лекціями у ХТБ, юрист* **48**
- Спенсер Герберт, *англійський філософ і соціолог* **139**
- Споркет, *німецький офіцер під час Великої Вітчизняної війни* **156 – 157**
- Срезневський Ізмаїл Іванович, *український письменник, славіст, історик, палеограф, професор філології Харківського університету* **13**
- Ставровський Сергій Михайлович, *працівник ХДНБ у 1930 – 1940 роках* **120 (з фото), 123, 124, 125, 151, 160**
- Сталін Йосип Віссаріонович, *радянський політичний діяч* **128, 129, 142, 170, 171, 172**
- Старина Олег Григорович, *автор портрета І. В. Знаменської* **129**

Стеллецький Микола, *священик, професор богослов'я Харківського університету* **9**

Степняк-Кравчинський Сергій Михайлович, *революціонер-народник* **116**

Сумцов Микола Федорович, *один із фундаторів ХГБ, ординарний професор Харківського університету, історик, етнограф* **14, 20, 21, 25 (з фото), 29, 37, 39, 40, 45, 48, 60, 61, 63, 72**

Сухомлинський Василь Олександрович, *радянський педагог* **210**

Танько Олена Іванівна, *учений секретар ХДНБ, заслужений працівник культури України, автор нарисів* **36, 68, 190**

Татаринова О.Д. *див. Багалій-Татаринова О. Д.*

Тарасова О А , *працівниця ХДНБ у 1940-х роках* **167**

Тараховська Олександра Миколаївна, *працівниця ХДНБ (1938 – 1958)* **151**

Темпінська, *власниця будинку по вулиці Московській, в якому деякий час розміщувалася ХГБ* **70**

Тернер Федір Густавович, *заступник міністра фінансів Росії* **47**

Тихонович Полікарп Васильович, *член Правління ХГБ, директор 1-ї харківської гімназії* **40, 60, 67**

Тихоцький Олександр Іванович, *секретар Дворянського зібрання Харкова* **13**

Тіц Михайло Дмитрович, *український композитор* **205**

Ткаченко І. М., *працівник консультаційно-бібліографічного відділу у 1920 – 1930-х роках* **136**

Тобізен Герман Августович, *губернатор Харківської губернії* **49 (з фото) 50, 73**

Толстой Лев Миколайович, *російський письменник* **45, 88 – 89, 139, 140, 215**

Толстой Олексій Миколайович, *радянський письменник* **182**

Томассен Ю., *власник приватної бібліотеки літератури іноземними мовами у Харкові* **17**

Томашевська М. П., *одна з перших добровільних працівниць ХГБ* **41**

Томсон, *німецький офіцер під час Великої Вітчизняної війни* **154, 157**

Трамбицька Віра Григорівна, *вчений секретар ХДНБ (1934 – 1941, 1944 – 1949), викладач Харківського бібліотечного інституту* **123 – 124, 129 (з фото), 167, 169**

Троцький Лев Давидович, *радянський політичний діяч* **108, 142**

Трубецькой Петро Іванович, *губернатор Харківської губернії* **13**

Туган-Барановський Михайло Іванович, *економіст, історик* **144**

Тургенєв Іван Сергійович, *виступав з лекціями на користь ХГБ, російський письменник* **48, 139**

Туроверов Іван Михайлович, *керівник хору Харківського університету* **50**

Ужвій Наталія Михайлівна, *українська актриса* **105**

Українка Леся, *українська письменниця* **143, 172**

Уткіна О. М., *працівниця консультаційно-бібліографічного відділу ХДНБ у 1920 – 1930-х роках* **136, 151** (за іншими відомостями ініціали – Є. М.)

Фальковський Дмитро Никанорович, *український письменник* **139**

Фаусек В'ячеслав Андрійович, *член ХГБ, журналіст*, **88 – 89**

Федоров (Федорович) Іван, *першодрукар* **120, 204**

Федоровський Олександр див. Олександр (Федоровський), *протоієрей*

Фельдштейн М. З., автор статті про Б. О. Боровича **136**

Ферстер Норман, німецький офіцер під час Великої Вітчизняної війни **153, 157, 162**

Фесенко Іван Осипович, член першого Правління ХГБ, міський голова Харкова **39(з фото), 40, 41, 47, 60, 65(з фото)**

Фігнер Віра Миколаївна, революціонерка, письменниця **90, 116**

Фієско Паскуаль, посол Франції в Україні **216**

Філонов Борис Григорович, голова першого Правління ХГБ, гласний Харківської міської думи, губернський предводитель дворянства **40, 47, 48, 60(з фото) – 61, 68, 70, 80**

Філонова Надія Михайлівна, благодійник **47 – 48**

Фінкель Олександр Мойсейович, професор Харківського університету, поет, перекладач **124**

Фрам Р. див. Ангут-Фрам Р.

Франко Іван Якович, український письменник **102, 143, 144, 172**

Франковський Владислав Андрійович, лікар, благодійник **47**

Фрейд Зигмунд, австрійський лікар-психіатр та психолог **180, 211**

Френц, німецький офіцер СС під час Великої Вітчизняної війни **150 – 152**

Фрізман Генрих Венеціанович, працівник ХДНБ (1944 – 1949), історик, доцент Харківського педагогічного інституту **124 (з фото)**

Хавкіна Любов Борисівна, працівниця ХГБ (1890 – 1916), видатний бібліотекознавець, історик, педагог **30 (з фото) – 35, 42, 43, 45, 46, 52, 53, 54, 55, 58, 83**

Хандке Петер, австрійський письменник **211**

Хвильовий Микола, український письменник **102, 139, 144 (з фото)**

Ходолей М. М., член Правління ХГБ, входив до його складу від колективу «3 розряду» **43**

Хоткевич Гнат Мартинович, член комісії, яка керувала українським відділом ХГБ, український письменник, керівник капели бандуристів, один з концертів якої відбувся у ХГБ **48, 53**

Христофор (Сулима), харківський архієрей **9**

Хрущов Іван Петрович, попечитель харківського навчального округу **49 (з фото)**

Цвейг Стефан, австрійський письменник **211**

Цебрій Лілія Яківна, працівниця ХДНБ (1935 – 1942, 1943 – 1950) **151**
(у тексті за іншими відомостями прізвище – Цеврій)

Цепф Бригітта, член Товариства побратимства міст Нюрнберг та Харків **213**

Цехановецький Григорій Михайлович, один із фундаторів ХГБ, професор економіки Харківського університету **47**

Чайковський Модест Ілліч, дарував ноти ХГБ, брат композитора П. І. Чайковського, **205**

Чайковський Петро Ілліч, російський композитор **205**

Чепіга Наталія Іванівна, працівниця ХГБ (1902 – 1930), з 1904 р. – перша завідувачка, згодом директор **81, 95, 104, 105, 81, 108, 110, 111**

Черкашин Олексій Іванович, завідуючий відділом стародруків та рідкісних видань (1949 – 1981) **127 – 128**

Чернишевський Микола Гаврилович, російський письменник, літературний критик **116**

Чернишова Пелагія Іванівна, завідувача першим філіальним відділенням ХТБ **87, 90**

Чернявський Р. І., адресат дарчого напису Т. Г. Шевченка **206**

Черняєв Б. В., читач ХДНБ **193**

Черняков М. В., деякий час працював у ХДНБ, літературознавець **124**

Чехов Антон Павлович, російський письменник **172, 207**

Шанявський Альфонс Леонідович, меценат **34**

Шашков Василь Порфирійович, батько І. В. Знаменської **126**

Шашкова Єлизавета Петрівна, мати І. В. Знаменської **126**

Шашкова-Знаменська І. В. див. Знаменська І. В.

Шевченко Тарас Григорович, український поет, художник **37, 53, 91, 120, 143, 144, 172, 206**

Шедель Хартман, німецький гуманіст, історик XVI ст. **203**

Шекспір Вільям, англійський драматург та поет **172, 215**

Шереметьєв Д. М., жертвував кошти на першу бібліотеку в Харкові, граф, благодійник **13**

Шерстюк Тетяна Григорівна, працівниця ХДНБ (1944 – 2001), бібліограф, завідувача сектором центрального-довідкового апарату, пізніше – завідувача довідково-бібліографічним відділом **127, 167**

Шестакова Л., сестра композитора М. І. Глінки **205**

Шихов Василь Васильович, член першого Правління ХТБ, директор Реального училища **40, 60**

- Шишкін, бібліофіл, власник приватної бібліотеки **17**
- Шляпошников Михайло Сергійович, член ХГБ, доктор, голова комісії, яка керувала відділом *Judaica et Hebraica* **56**
- Шолом-Алейхем, єврейський письменник **105**
- Шопенгауер Артур, німецький філософ **139**
- Шпанов, автор проекту добудови книгосховища ХДБ у 1927 р., інженер **81**
- Штефан Т. С., працівниця ХДНБ у 1940-х роках **151**
- Штраус Ріхард, німецький композитор і диригент **206**
- Шульгін О., автор творів, заборонених радянською цензурою **144**
- Щелков Володимир Петрович, голова харківської управи, нотаріус 65**
- Щелков Іван Петрович, член першого Правління ХГБ, ректор Харківського університету **40, 65(з фото)**
- Юргенсон (Юргенсен) Петро Іванович, дарував ноти ХГБ, видавець нот 32, 205**
- Юркевич Л., автор творів, заборонених радянською цензурою **144**
- Яворницький Дмитро Іванович, український, російський і радянський історик, етнограф 144**
- Яворський Матвій, український історик, академік АН УРСР **144**
- Яворський Стефан, громадський діяч **8 – 9**
- Яковлева М. Л., працівниця ХДНБ у 1940-х роках **151**

Якобс О. О., *скульптор, який виконував ліпні прикраси для будівлі ХТБ (за іншими відомостями ініціали – О. І.)* **75**

Якубович Г., *художник* **8**

Яндль Ернест, *австрійський поет* **211**

Янсон, *харківський нотаріус* **73**

Ярославський Петро Антонович, *харківський губернський архітектор* **70**

Яшпан С. М., *працівник консультаційно-бібліографічного відділу ХДНБ*
136